

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาความพร้อมของสภาตำบลในการปกครองตนเองในฐานะองค์กรท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ได้ทำการศึกษาริวิจัยโดยพิจารณาจากลักษณะขององค์การปกครองตนเองของท้องถิ่นซึ่งมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ

1. มีอิสระในการบริหารงบประมาณของตัวเอง
2. เป็นนิติบุคคล และมีคณะผู้บริหารที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน
3. สามารถกำหนดนโยบายหรือกฎหมายในการบริหารงานของตัวเอง

และจากสมมุติฐานในการวิจัยที่เสนอว่า "สภาตำบลยังไม่มีความพร้อมในการดำรงตนเองในฐานะองค์การปกครองท้องถิ่น เนื่องจากยังขาดความพร้อมในด้านต่าง ๆ อันได้แก่ ความพร้อมทางการคลัง ความพร้อมทางการเมือง และความพร้อมในการบริหารกิจการในหน้าที่" สามารถนำมาวิจัยถึงความพร้อมของสภาตำบล โดยวิเคราะห์จากปัจจัยตามสมมุติฐานซึ่งสัมพันธ์กับลักษณะขององค์การปกครองท้องถิ่นทั้ง 3 ประการ ดังนี้

ที่	ลักษณะขององค์การการปกครองท้องถิ่น	ปัจจัยความพร้อมจากสมมุติฐาน	กลุ่มประชากรหรือแหล่งที่ศึกษาค้นคว้า
1	มีอิสระในการบริหารงบประมาณของตัวเอง	-ความพร้อมทางการคลัง	- ระเบียบกฎหมายประกอบการสัมภาษณ์ผู้มีประสบการณ์
2	เป็นนิติบุคคลมีคณะผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้ง	-ความพร้อมทางการเมือง	- ประชาชน
3	สามารถกำหนดนโยบายหรือกฎหมายในการบริหารงานของตัวเอง	-ความพร้อมในการบริหารกิจการงานในหน้าที่	- ผู้นำท้องถิ่น

การวิจัยในด้านความพร้อมทางการคลัง

ในการศึกษาด้านความพร้อมทางการคลังของสภาตำบลนี้ได้ตั้งประเด็นของการศึกษาค้นคว้าไว้ 4 ประเด็น

- ประเด็นที่ 1 ศึกษาที่มาของรายได้ของท้องถิ่นและสภาตำบล
- ประเด็นที่ 2 ศึกษาถึงความเปลี่ยนแปลงและแนวทางแก้ไขของรัฐบาลในเรื่องรายได้ท้องถิ่น
- ประเด็นที่ 3 วิเคราะห์แนวโน้มความสำเร็จของมาตรการการปรับปรุงรายได้ท้องถิ่นของรัฐบาล
- ประเด็นที่ 4 สิ่งที่ต้องพิจารณาอื่น ๆ นอกเหนือจากเรื่องรายได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประเด็นเกี่ยวกับความพร้อมทางการคลังนี้ จะใช้วิธีวิจัยเอกสาร ประกอบการสัมภาษณ์ ผู้มีคุณวุฒิ และประสบการณ์ด้านการคลังท้องถิ่น โดยข้อมูลที่ใช้ในการค้นคว้าส่วนใหญ่ได้มาจากส่วนการคลังท้องถิ่น สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์จากหลักฐานเอกสาร และการให้สัมภาษณ์จากผู้เกี่ยวข้อง

การวิจัยในด้านความพร้อมทางการเมือง

เป็นการศึกษาความพร้อมทางการเมืองของประชาชน โดยอาศัยแนวความคิดในเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองของอัลมอนต์ และเวอร์บา ที่กล่าวว่า

ความกระตือรือร้นทางการเมืองกับความมีเหตุมีผลทางการเมืองเป็นลักษณะ
สำคัญของการเมืองแบบประชาธิปไตย

การวิจัยในส่วนนี้เป็นการวิจัยภาคสนามโดยการออกแบบสอบถาม
กลุ่มประชากรเป้าหมาย คือ กลุ่มประชาชนในสภาตำบลที่ยกฐานะเป็นองค์การบริหาร
ส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
พ.ศ. 2537 โดยสุ่มตัวอย่างจากประชากรใน 4 ภาค (ภาคเหนือ ภาคใต้
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง) ภาคละ 2 จังหวัด ๆ ละ 2 ตำบล
รวม 324 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามโดยแบ่งเป็น 2 ตอน
ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป จำนวน 4 ข้อ
ตอนที่ 2 เป็นคำถามวัดความพร้อมทางการเมือง (ความ
กระตือรือร้นทางการเมือง และความมีเหตุมีผลทาง
การเมือง) จำนวน 11 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหา
ค่าร้อยละ (percentage)

การวิจัยในด้านความพร้อมในการบริหารกิจการงานในหน้าที่

เป็นการศึกษาความพร้อมในการบริหารกิจการงานในหน้าที่โดยกลุ่ม
ประชาชนผู้ทำการวิจัย ได้แก่ ผู้นำท้องถิ่นอันประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
แพทย์ประจำตำบล ซึ่งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
พ.ศ. 2537 กำหนดให้เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตำแหน่งอยู่แล้ว

และกรรมการสภาตำบลผู้ทรงคุณวุฒิ (ซึ่งถือว่าเป็นผู้มีแนวโน้มจะได้รับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล)

การวิจัยในส่วนนี้เป็นการวิจัยภาคสนามโดยออกแบบสอบถามกลุ่มผู้นำ ท้องถิ่น โดยวัดความรู้ความเข้าใจ สำนวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน สภาตำบลที่ผ่านมา และความพร้อมในการบริหารงานในฐานะท้องถิ่น โดยเน้น สภาตำบลที่จะยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 โดยสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มผู้นำท้องถิ่น ใน 4 ภาค (ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง) ภาคละ 2 จังหวัด จังหวัดละ 2 ตำบล ๆ ละ 15 ราย รวม 240 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามโดยแบ่งเป็น 2 ตอน
ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป จำนวน 4 ข้อ
ตอนที่ 2 เป็นคำถามวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของ สภาตำบลที่ผ่านมา และคำถามวัดความเห็นของผู้นำ ท้องถิ่น เกี่ยวกับความพร้อมในการปกครองตนเองใน ฐานะหน่วยการปกครองท้องถิ่น จำนวน 16 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่การหาค่า ร้อยละ (percentage)

การจัดเก็บข้อมูลตามข้อ ข. และ ค.

ออกทำการวิจัยโดยนำแบบสอบถามของประเด็นการวิจัยตามข้อ
ข. และ ค. ไปทำการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรเป้าหมายรวม 8 วัน ในช่วงวันที่
17 - 24 มกราคม 2538 ภาคละ 2 วัน ๆ ละ 1 จังหวัด โดยเน้นภา
ตำบลที่ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ดังนี้

ภาค	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมายเหตุ
เหนือ	อุตรดิตถ์	ทองแสนขัน	-ผักขวง -ป่าคายน	
เหนือ	เชียงใหม่	เมืองฯ	-ป่าแดด -สุเทพ	
ใต้	สงขลา	หาดใหญ่	-ควนลัง -ท่าข้าม	
ใต้	สุราษฎร์ธานี	เมืองฯ	-มะขาม เตี้ย -บางกุ้ง	

ภาค	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมายเหตุ
ตะวันออกเฉียงเหนือ	ขอนแก่น	เมืองฯ	-บ้านค้อ -เมืองเก่า	
ตะวันออกเฉียงเหนือ	นครราชสีมา	ปากช่อง	-ปากช่อง -กลางดง	
กลาง	กาญจนบุรี	ท่าม่วง	-วังศาลา -พังตรุ	
กลาง	นครปฐม	เมืองฯ	-ถนนขาด -ดอนยายหอม	

หมายเหตุ - การเลือกจังหวัด อำเภอ และตำบล ในการสัมภาษณ์
ใช้วิธีจับสลาก (Lotery Method)